

- α) Απάντηση στην Έκθεση της Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης της νέας κατεύθυνσης του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών “MBA (Διοίκησης Επιχειρήσεων) με Εξειδίκευση τη Δημόσια Διοίκηση και Πολιτική – Εξ Αποστάσεως”.

Εκφράζουμε τις θερμές μας ευχαριστίες στα μέλη της Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης για τα εποικοδομητικά σχόλια και τις εισηγήσεις της, τα οποία λάβαμε σοβαρά υπόψη για τη βελτίωση του Προγράμματος Σπουδών. Στη συνέχεια παρουσιάζουμε τα σχόλια της Έκθεσης Εξωτερικής Αξιολόγησης αυτούσια σε έντονη γραφή (bold). Κάθε σχόλιο ακολουθείται από την αντίστοιχη απάντηση.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

1. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ – ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΙ ΠΟΡΟΙ

Η διδασκαλία ενσωματώνει σύγχρονες εκπαιδευτικές μεθόδους και τεχνολογίες, και αξιοποιεί επιπλέον εργαλεία σύγχρονης και ασύγχρονης εκπαίδευσης.

- *Ωστόσο, στις επιμέρους περιγραφές των μαθημάτων, δεν περιγράφεται με σαφήνεια η εφαρμογή των μεθόδων της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης που χρησιμοποιούνται ανά μάθημα. Στο διδακτικό προσωπικό περιλαμβάνονται έμπειροι και έγκριτοι επιστήμονες, σε όλες τις βαθμίδες. Τα γνωστικά και ερευνητικά αντικείμενα καθώς και η εμπειρία των διδασκόντων είναι συναφή και σε αντιστοιχία με τις αναθέσεις των μαθημάτων τους στο πρόγραμμα σπουδών.*

Όλοι οι διδάσκοντες του προγράμματος έχουν προηγούμενη εμπειρία σε διδασκαλία εξ αποστάσεως προγραμμάτων και έχουν παρακολουθήσει τα εκπαιδευτικά σεμινάρια του Πανεπιστημίου Frederick σε σχέση με το παιδαγωγικό πλαίσιο των εξ αποστάσεως προγραμμάτων. Ως αποτέλεσμα, λεπτομερείς Οδηγοί Σπουδών (study guides) έχουν αναπτυχθεί για κάθε μάθημα του προγράμματος με ανάλυση σε κάθε ενότητα του μαθήματος των εξ αποστάσεως μεθόδων που χρησιμοποιούνται. Δείγμα ενός οδηγού σπουδών παρέχεται για αυτό το σκοπό (**Συνημμένο 1**). Σημειώνεται ότι όλο το προσωπικό το οποίο εμπλέκεται σε εξ αποστάσεως προγράμματα συνεχίζουν να συμμετέχουν σε τακτά διαστήματα σε εκπαιδευτικά σεμινάρια. Μέσα από καθορισμένες

διαδικασίες οι οδηγοί σπουδών επικαιροποιούνται και γίνονται αναλυτικότεροι λαμβάνοντας υπόψη λεπτομερέστερες οδηγίες και καλές πρακτικές καθώς και την συσσωρευμένη πείρα παροχής των μαθημάτων.

2. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΑΙ ΤΙΤΛΟΙ ΣΠΟΥΔΩΝ

- **Η διδασκαλία ενσωματώνει σύγχρονες εκπαιδευτικές μεθόδους και τεχνολογίες, και αξιοποιεί επιπλέον εργαλεία σύγχρονης και ασύγχρονης εκπαίδευσης. Ωστόσο, η επιτροπή διατυπώνει επιφύλαξη ως προς τη δυνατότητα να επιτευχθούν πλήρως τα μαθησιακά αποτελέσματα στη βάση του προβλεπόμενου χρονοδιαγράμματος (3 ώρες x 6 εβδομάδες), με δεδομένο ότι το περιεχόμενο των μαθημάτων, όπως αυτό αναφέρεται στα αναλυτικά προγράμματα μαθημάτων, είναι εκτενές και απαιτητικό. (Κριτήριο 2.4.2, σελ. 25)**

Από τον αρχικό σχεδιασμό, η δομή του προγράμματος MBA βασίστηκε στη λειτουργία μικρότερης διάρκειας μαθημάτων (6+1 εβδομάδες). Ο σχεδιασμός αυτός έγινε για να παρέχει ακαδημαϊκή εγρήγορση, ευελιξία και εύρος επιλογών στους διάφορους τομείς της διοίκησης. Η δομή αυτή αποδείχτηκε επιτυχής σε σχέση με την επιδίωξη των μαθησιακών αποτελεσμάτων του κάθε μαθήματος όπως αυτό διαφαίνεται από την ποιότητα των μεταπτυχιακών διατριβών και της ακαδημαϊκής επίδοσης. Για το λόγο αυτό η προτεινόμενη κατεύθυνση στη Δημόσια Διοίκηση και Πολιτική υιοθετεί το υφιστάμενο μοντέλο. Σε σχέση με το περιεχόμενο των μαθημάτων για τη συγκεκριμένη κατεύθυνση, βάσει των κανονισμών του Πανεπιστημίου, κάθε νέο πρόγραμμα που ξεκινά στο Πανεπιστήμιο υπόκειται σε αναθεώρηση μετά τον πρώτο χρόνο λειτουργίας ώστε να γίνουν οι απαιτούμενες βελτιώσεις και διαφοροποιήσεις στο περιεχόμενο του προγράμματος. Κατά την αναθεώρηση αυτή θα ληφθεί σοβαρά υπόψη η παρατήρηση της Επιτροπής και σε περίπτωση που διαφανεί η δυσκολία επίτευξης όλων των μαθησιακών αποτελεσμάτων θα γίνουν οι ανάλογες διαφοροποιήσεις.

- **Το πρόγραμμα σπουδών συμμορφώνεται με το Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς Πιστωτικών Μονάδων (ECTS) και η επιτυχής ολοκλήρωσή του αντιστοιχεί συνολικά σε 90 ECTS. Η κατανομή των σχετικών μονάδων ανά μάθημα παρουσιάζεται στην αίτηση. Ωστόσο, η αντιστοίχιση των ECTS ανά μάθημα με το φόρτο εργασίας θα πρέπει να αποσαφηνιστεί. (Κριτήριο 2.2.2, σελ. 23)**

Το Πανεπιστήμιο Frederick υιοθετεί και εφαρμόζει πλήρως το Ευρωπαϊκό σύστημα πιστωτικών μονάδων (ECTS) και κατέχει την αντίστοιχη Ευρωπαϊκή πιστοποίηση (ECTS Label, ECTS Diploma Supplement Label). Η ανάπτυξη του κάθε μαθήματος και κατανομή αντίστοιχων μονάδων ECTS γίνεται με βάση γενικότερο πλαίσιο κατανομής φόρτου του Πανεπιστημίου. Σχετικός πίνακας για μεταπτυχιακά προγράμματα παρέχεται πιο κάτω όπου ο υπολογισμός φόρτου για κάθε μάθημα αναμένεται να εντάσσεται στα σχετικά όρια:

Activity	5 ECTS
Directed Learning Activities	15 – 25
Examination	2
Participation in Online Group Meetings	8 – 10
Communication with peers/tutors/instructors	15 – 25
Exam Preparation	15 – 25
Personal Study	25
Assignments / Labs / Case studies	25 – 35
TOTAL	125

Σημειώνεται επίσης ότι στο δείγμα Οδηγού Σπουδών μαθήματος που επισυνάπτεται διαφαίνεται και ο σχετικός αναμενόμενος φόρτος φοίτησης.

Επιπλέον, όσο αφορά το κριτήριο 2.2.5 (ικανοποιητικός αριθμός μαθημάτων γενικής εκπαίδευσης) θα θέλαμε να σημειώσουμε ότι το κριτήριο αυτό δεν αφορά μεταπτυχιακά προγράμματα και ειδικά προγράμματα κατεύθυνσης οπότε η βαθμολογία πιστεύουμε θα έπρεπε να είναι ΔΕ.

- Σε ό,τι αφορά τις μορφές αξιολόγησης, αυτές είναι μεν συγκεκριμένες (40% γραπτή εργασία, 60% τελική εξέταση), αλλά δεν επαρκούν. Λαμβάνοντας υπόψη ότι πρόκειται περί εξ αποστάσεως προγράμματος σπουδών, θα ήταν προτιμότερο να υπάρχουν περισσότερες από μία ενδιάμεσες αξιολογήσεις διασφαλίζοντας έτσι την διαρκή εμπλοκή των φοιτητών στη μαθησιακή διαδικασία.

Το πρόγραμμα υιοθετεί την εισήγηση της Επιτροπής και έχουν δοθεί οδηγίες για ένταξη και συμπληρωματικών μορφών συνεχούς αξιολόγησης πέραν της γραπτής εργασίας. Όπως φαίνεται και στο δείγμα Οδηγού Σπουδών μαθήματος που επισυνάπτεται, οι φοιτητές εμπλέκονται και σε άλλες μορφές συνεχούς αξιολόγησης. Η γραπτή εργασία αποτελεί το βασικό μέρος της συνεχούς αξιολόγησης η οποία αντιστοιχεί στο 40% του ολικού βαθμού στο συγκεκριμένο πρόγραμμα σπουδών. Στη διαμόρφωση της συνεχούς αξιολόγησης συμβάλουν σε μικρότερο βαθμό δραστηριότητες όπως, π.χ. συμβολή σε συζήτηση παραδείγματος περίπτωσης. Σημειώνεται ότι δεδομένης της φιλοσοφίας δομής του προγράμματος όπου παρέχονται περισσότερα μαθήματα μικρότερης χρονικής διάρκειας, θα ήταν δύσκολο για τους φοιτητές να μπορέσουν να παρέχουν περισσότερες γραπτές εργασίες και θεωρείται πιο αποδοτικό, σε προγράμματα μεταπτυχιακού επιπέδου, να ζητείται από τους φοιτητές να έχουν μία εργασία στην οποία να μπορούν να εμβαθύνουν περισσότερο.

3. ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

- **Παρόλα αυτά δεν είναι σαφής η περιγραφή της εφαρμογής της εξ αποστάσεως μεθοδολογίας για κάθε μάθημα. Για παράδειγμα δεν αναφέρονται ο αριθμός προκαθορισμένων συναντήσεων, αριθμός μελετών περίπτωσης, κ.ά.**

Για κάθε μάθημα, ανάλογα με τη διάρκεια του και τη συνολική κατανομή πιστωτικών μονάδων, ορίζεται από την Επιτροπή εξ αποστάσεως μάθησης ελάχιστος αριθμός τηλεδιασκέψεων. Για το συγκεκριμένο πρόγραμμα όπου τα μαθήματα έχουν διάρκεια 7 εβδομάδες ο ελάχιστος αριθμός συναντήσεων είναι τρεις (δίνεται η ευκαιρία καθορισμού περισσότερων συναντήσεων σε περίπτωση που αυτό θεωρηθεί απαραίτητο). Σχετικές λεπτομέρειες παρουσιάζονται στο δείγμα οδηγού σπουδών που επισυνάπτεται.

4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Με δεδομένη την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών του ιδρύματος και στο πλαίσιο της ακαδημαϊκής αριστείας, η επιτροπή προτείνει τα ακόλουθα:

- **Να επανεξεταστεί το θέμα των ελεύθερων επιλογών, για τη συγκεκριμένη κατεύθυνση. (σελ. 12)**

Με την έναρξη του προγράμματος στη συγκεκριμένη κατεύθυνση δεν προβλέπονται μαθήματα επιλογής ώστε να μπορέσει να γίνει καλύτερη διαχείριση των πόρων και της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Στα πλαίσια του

στρατηγικού σχεδιασμού του προγράμματος, αλλά και στη βάση της γενικότερης πολιτικής του Πανεπιστημίου, στην πρώτη αναθεώρηση κάθε προγράμματος, η οποία θεσμοθετημένα γίνεται στο τέλος του πρώτου χρόνου λειτουργίας, στόχος είναι να ενταχθούν νέα μαθήματα επιλογής στη συγκεκριμένη κατεύθυνση τα οποία θα εμπλουτίσουν την παροχή γνώσης και δεξιοτήτων οι οποίες προσφέρονται μέσω του προγράμματος σε διάφορες πτυχές της δημόσιας διοίκησης και πολιτικής.

- ***Να επανεξεταστεί το περιεχόμενο και ο συνολικός αριθμός των μαθημάτων, με την προτροπή να αναθεωρηθεί προς τα κάτω και να υπάρξει περαιτέρω εμβάθυνση του γνωστικού αντικείμενου τους. Μία τέτοιου τύπου προσέγγιση βελτιώνει τη συνεκτικότητα μεταξύ του πυλώνα της διοίκησης των επιχειρήσεων (MBA) και της κατεύθυνσης της Δημόσιας Διοίκησης και Πολιτικής.***

Συμφωνούμε με τη παρατήρηση της Επιτροπής η οποία θα ληφθεί σοβαρά υπόψη κατά την αναθεώρηση του προγράμματος όπου θα επιτραπεί η προσθήκη νέων επιλεγόμενων μαθημάτων και η μείωση μαθημάτων γενικού κορμού ώστε να γίνει εφικτή η περαιτέρω εμβάθυνση στο γνωστικό αντικείμενο υποστηρίζοντας τους στόχους του προγράμματος και βελτιώνοντας τη ποιότητα

Η επιτροπή κρίνει ότι οι παραπάνω προτάσεις θα προσδώσουν διακριτό ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στο συγκεκριμένο πρόγραμμα σπουδών και θα ενισχύσουν τη ζήτησή του.

- ***Ενώ το ίδρυμα δεν έχει αναπτύξει συνεργασίες με άλλα ιδρύματα, επιδιώκει να προσελκύσει επισκέπτες καθηγητές εγνωσμένου κύρους κυρίως μέσω της ιστοσελίδας του, το οποίο ενδεχομένως περιορίζει τις ευκαιρίες προσέλκυσής τους. (Κριτήριο 2.5.1, 2.5.2, σελ. 25)***

Το Πανεπιστήμιο Frederick αναγνωρίζει ότι η σημερινή πρακτική ανακοίνωσης θέσεων επισκεπτών καθηγητών στην ιστοσελίδα του Πανεπιστημίου μπορεί να βελτιωθεί ώστε να γίνονται γνωστές σε ευρύτερο κοινό. Έτσι θα υιοθετηθεί πρακτικές ανακοίνωσης των θέσεων αυτών και σε επιστημονικές λίστες κοινοποίησης (circulation lists) καθώς και σε στοχευμένες κοινοποιήσεις σε συνεργαζόμενα και άλλα καταξιωμένα ιδρύματα του εξωτερικού.

Το Πανεπιστήμιο Frederick και ειδικότερα το Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων έχει αναπτύξει σημαντικό αριθμό συνεργασιών μέσω του Προγράμματος Erasmus και υποδέχεται αρκετούς ακαδημαϊκούς από Ευρωπαϊκά πανεπιστήμια. Επιπλέον αρκετά μέλη του προσωπικού του Πανεπιστημίου Frederick έχουν φιλοξενηθεί σε άλλα πανεπιστήμια. Αξίζει να σημειωθεί ότι το Πανεπιστήμιο Frederick είναι το μοναδικό Κυπριακό πανεπιστήμιο που έχει βραβευθεί για τις καλές πρακτικές που εφαρμόζει

στο Πρόγραμμα Έρασμος .Ωστόσο, το Πανεπιστήμιο αποδέχεται την εισήγηση της Επιτροπής και θα επιδιώξει πιο στοχευόμενες συνεργασίες με άλλα ιδρύματα.

Σύμφωνα με τις πιο πάνω διευκρινίσεις, οι πρόνοιες του κριτηρίου 2.5.1 ισχύουν, κατά τη γνώμη μας, σε πολύ ικανοποιητικό βαθμό και ως εκ τούτου η βαθμολογία θα μπορούσε να αναθεωρηθεί από την Επιτροπή.